

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Sjonistycznej w Tarnowie.

PRENUMERATA:

Miesięcznie	Zł. 1-10
Kwartalnie	Zł. 3-30
Półrocznie	Zł. 6-60
Rocznie	Zł. 13-20
Prenumerata zagraniczna miesięcznie	Zł. 1-50

Konto P. K. O. 410.288.

Redakcja i administracja: ul. Goldhamera 3.
Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 po południu.

Rękopisów nie zwraca się.

OGŁOSZENIA:

Strona	Zł. 200-/-
1/2 strony	Zł. 100-/-
1/4 "	Zł. 60-/-
1/8 "	Zł. 30-/-
1/16 "	Zł. 15-/-
1/32 "	Zł. 8-/-
Przed drukiem 100 proc. drożej.	
	Drożej za słowo 30 gr.

Rok VII.

Tarnów, piątek dnia 23 lutego 1934 r.

Nr. 8.

Trzy filary.

(Refleksje po XV Konferencji Krajowej)

Prezes Organizacji Sjonistycznej Zach. Małop. i Śląska — poseł Dr Thoa przemawia, Gromi i prosi. Czarne chmury zakryły horyzont żydowski. Herzl wyzwarował z niczego potężną Organizację sjonistyczną. Ta Organizacja wytrzymała próbę czasu. Ona to formowała wolę narodu żydowskiego do zerwania z gólem, do budowy nowego życia na własnej ziemi.

Stoi przed nami przywódca, który dużą ilość energii przyłożył pod fundament Organizacji Sjonistycznej. A potem i przy budowie gmachu był czynnym i strzegł tego gmachu przed burzami i wichrami — bo jedyna to ostoja nękanego narodu żydowskiego.

A gdy po tylu latach pracy ci, co zamieszkali w tym gmachu, chcą go własnym rękami zburzyć i pod fundament się podkopywać — niestrudzeni przywódcą słowami braterskimi woła do opamiętania się, do zaprzestania burzycielskiej roboty, do zwarcia szeregów i z głębi serca wydobywa się apel: **Sjonisci wszystkich odtądów — łącznie się!**

To był głos przywódcy narodowego, zatroskanego o byt i przyszłość narodu żydowskiego.

Drugi przywódca. Prezes Światowego Związku Ogólnych Sjonistów Dr Schwarzbart. Z wielkiego tygla narodowych trosk i zmagaj wydobyla logicznie i konsekwentnie zbudowaną koncepcję Ogólnego Sjonizmu. Jego kryterium — to nie parła czy frakcja sjonistyczna, Kłeski z zewnątrz, chaos i rozbieżność wewnątrz życia żydowskiego, które stanowi całość nie-rozerwalną tu w gólenie i tam w Erec — o to nić, po której święty orator snuje złocistą kanwę sjonistycznej racji stanu.

Trafić do serc najszerzych mas żydowskich, zjednoczyć cały naród żydowski, ująć w silne barki dyscyplinę narodowej woli narodu żydowskiego — do

przebudowy rzeczywistości żydowskiej, a poprzez organizację ogólnosjonistyczną dojść do jedności sjonistycznej, która była podstawą jedności narodowej. Jednym słowem — dynamikę ruchu sjonistycznego skierować na szerokie tory Wyzwolenia Narodowego.

Światowy Związek Ogólnych Sjonistów, silny i skonsolidowany, musi stać się narzędziem do osiągnięcia tego celu.

A Dr Schwarzbart jest uparty, jest optymistą. Ten jego optymizm łamie wszelkie przeszkody. I dlatego jest on filarem mocnym i pewnym Gmachu sjonistycznego.

* * *

Składa sprawozdanie prezes Egzekutywy Mgr. Salpeter. Suche sprawozdanie. Bez frazesów i czczych słów. Tyle tysięcy zorganizowanych sjonistów, tyle tysięcy młodzi sjonistów — wzrost ludności państw, brak deficytu, wzrost i rozrost szeregów ogólnosjonistycznych.

Cichy, skromny działacz. Wynosiła go na przedujące miejsce ofiarą pracy. Realizator w całym tego słowa znaczeniu. Organizacja Sjonistyczna w Zachodniej Małopolsce i Śląsku pod jego kierownictwem jest wzorem dla innych Organizacji.

Gdyby tylko prezes Egzekutywy naszej chciał wyzyskać wszystkie siły organizacyjne, działające na naszym terenie. Gdyby tylko przy rozbudowie Organizacji nie chciał ograniczyć się do betonu, dostarczanego przez skarbnice nowych sił sjonistycznych, gromadzących się w Organizacji młodzieży Akiba — gdyby tylko chciał do tego betonu użyć i żelaza — i czerpać pełną dłoń z rezerwuaru sił sjonistycznych, nagromadzonych w Organizacji młodzieży „Hanoar Hacijon”.

Zawsze żelazo-beton daje pewniejszą gwarancję siły i trwałości.

Dr Chromet

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim tym, którzy wzięli udział w pogrzebie nieodżałowanej pamięci

Dra Hermana Pilcera

em, naczelnego lekarza miejskiego

oraz PP. lekarzom, którzy opiekowali się Nim przez czas Jego choroby, w szczególności Drowi Mandlowi, nadto PP. Drowi Schützrowi, Drowi Weissowi, Drowi Goldmanowi, Drowi Rubinowi i Drowi Löfflowi składamy serdeczne „Bóg zapłać”.

RODZINA

Oświadczenie.

Ubolewamy, że wyrażaliśmy nieustannie znaczną krzywdę p. M. Grünsteinowi z Katowic, za którą Go przepraszamy.

Zauder i Weinstock

w nadziei „dnia odpłaty” i komisarowania w czerezwyczące? („Sędziami wówczas...”). Czy karjerowicz asymilant, który robi karierę i w tyt od siebie odrzuca przeszkadzające mu w tym pochodzenie? Czy może ten sjonista, który kopie rowy odwadniające wiekowe bagna pod role dla kolonii, których sam może nie doczeka, dla nowej, dla jego żydowskiej Palestyny? — Bo przecież takimi są typy bohaterów, wzorów i ideałów współczesnego ghetta?

Wspomniałem o asymilantach. Wszyscy chylimy czoła przed tymi, co swą drogę do polskości przebyli szlakiem walki w Legionach. Ale takich jest ogromnie, ogromnie mało. Nie jest niczyją winą, że naogół Żydzi — Polacy są przez dzwiny pod tym względem zgodną opinię polską i żydowską, uważali nie tyle za anachronizm, co za oportunizm. W wielu wypadkach, może w bardzo wielu nawet, cierpią niezasłużenie, z czego niech się sami wybranią. Co nas z boku stojących obchodzi to, że nie reprezentują w swem społeczeństwie żadnych wpływów, nie są więc też żadnym czynnikiem, uzgadniającym dążenia żydowskie z postulatami państwa. — Często od innych Żydów słyszałem nawet zdanie, że oni to właśnie, swemi osobami, mającymi żydowskiej masie reprezentować dążenia państwa polskiego, kompromitują je raczej. Jest to zdanie do sprawdzenia. Co natomiast jest ogólnie przyjętym, to chyba też, że państwo winno w każdej ze społeczności w niem żyjących opierać się na elemencie, którego idea — bohaterowie i ludzie, są pod względem etycznym, ideowym, moralnym, bardziej wartościowi od reszty. Cóż dopiero — jeśli są jeszcze i politycznie, lubieżnie najmocniejsi? Oczywiście, że państwo polskie jest dość silną budową, by nie przekazywać swę naradziej nawet fatalnej polityce żydowskiej, ale polityką opierania się na najgłębszych grzebiach i najgłębszych zerazem ideałów, daleko się nie posunie. To nikt inny, jak Roman Dmowski napisał kiedyś, że woli mieć za sąsiada wroga z charakterem, niż międzynarodowy dom publiczny. Zdanie to nie tylko żydów, ale zdanie to warto zapamiętać. Poza tem jednak wyrażam skromną nadzieję, że przyszły program w kwestii żydowskiej, jaki niewątpliwie Rząd Marszałka Piłsudskiego realizować będzie, zostanie wykuty, czy choćby i zapożyczony z innej książki, jak endecka. To ostatnie nie jest już dezzeratorem publicysty — a tylko pobozem, choć szanownym życzeniem zwykłego członka obywateli BBWR.

„Artykuł dla antysemitów”

„Słowo” w odpowiedzi pos. Miedzińskiego.

Przemówienie, które poseł Miedziński w charakterze generalnego referenta budżetu wygłosił onegdaj w Sejmie, a w szczególności stanowisko, jakie zajął w kwestii żydowskiej, nie pozostało bez echa również w łonie BBWR. Na uwagę zasługuję głos w tej materii, który zniżył p. t. „Artykuł dla antysemitów” na wstępnym miejscu prądowego „Słowa Wileńskiego”. Czytamy w niem m. in.:

„Sjonisci. Sjonisci nie tylko, że nie chcą zlewać się z narodem polskim, wchodząc w naród polski, ale właśnie oni reklamują żydostwo jako naród odrębny, o własnej kulturze, literaturze. Sjonisci nie tylko, że nie dostarczają u nas adepotów do akcji antypaństwowej — ale przeciwnie. To żydowskie, sjonistyczne bojówki kupły latem żydowskich komunistów w Lublinie, to tylko i wyłącznie propaganda sjonistyczna. Nie żaden strach wiedeński odciąga młodego Żyda — komunistę od idei Lenina — do idei Sjonu. Bardzo nie lubię używać argumentacji, że tak powiem policyjnej, a nagle tak niechętnie jej nie użyję, jak tutaj właśnie: ale gdybyśmy był starostą, czy inną władzą, to przynajmniej się, że wolałbyśmy, by zwalczanie komunistów w tem właśnie ośrodku, które ich dotąd najliczniej podziło, odbywało się nie przez ludzi płatnych, czy nastawionych. Chocby tylko z względu na... koszt. No i skuteczność.

Sjonisci chcą tworzyć narod osobny, naród dla tysięcy racy, które tu dużej tłumaczyć trudno, zwrócić frontem przeciw naszym politycznym wro-

gom, a dotychczasowym władcem wyzwalającego się ghetta. Ale chcą tworzyć naród... w Polsce. Tu proszę pamiętać o tem jednym chociażby tylko — co endeckom, stawiającym na antysemityzm, wywiódł choćby m. in. Miedziński. I o jednym jeszcze: jeżeli jest się kłóć żydostwo z Polską wyprowadza, to ta siła nie są ani bojówkarze, ani demonstranci, ta siła jest blokowanie żydowskich sklepów, pociągów, aby na rzecz redakcji „antysemitki” wymusić haracz na żydowskie ogłoszenia, a tylko ideał powrotu do ziemi ojców — do Palestyny. Jakby nie było, to najpoważniejszy teren emigracyjny żydowski — a tego terenu nie stworzył — o ile słyszałem — Roman Dmowski.

Jest jeszcze jedna rzecz, do której może się zbyt małą przywiązuję wagę, a która zasługuje na lepsze: oto strona etyczna zagadnienia. Każdy ruch polityczny, a więc i ruch żydowski ma swój typ bohatera. Ten typ bywa mniej lub więcej etyczny, mniej lub więcej szlachetny. Zawsze mi się wydawało, że taki typ podciąga, lub obniża moralnie ludzi, należących do danego ruchu ideowego, i — siłą rzeczy, w bohaterów tego ruchu wpatrzonych. Może przez to, „zapatrzenie” ludzi, należących do obozu nie-podległościowego, na przykład byli lepsi, szlachetniejsi, moralnie wyżsi, od — np. ludzi z niemieckiej hakiaty. Który z ideowych ruchów żydowskich ma typ bohatera moralnie wyższy, przykładem swym poziom moralności społeczeństwa równający ku gorze, nie ku dół? Czy komunistą, który dziś cierpi w więzieniu

Do aktywnej pracy hebraizacyjnej!

Apel do nauczycieli hebrajskich w Tarnowie.

Niejednemu apel taki skierowany do hebrajskich nauczycieli wydawać się będzie paradoksalnym. Albowiem podobny apel do nauczycieli do społeczeństwa żydowskiego byłoby o wiele bardziej naturalnym i zrozumiałym. Potrzeba nawoływania nauczycieli hebr. do aktywnej pracy na polu hebraizacji jest istotnie zjawiskiem nieetyczne, domniemy się zarazem i smutnym. Niemniej jednak istnieje ku temu potrzeba.

Od szeregu lat pracuje organizacja „Tarbut” w Tarnowie w kierunku krzewienia języka i literatury hebr. wśród młodzijszy sionistycznej i szerszych kół społeczeństwa żyd. naszego miasta. Zakłada ona kursa hebr. dla początkujących i zaawansowanych, urządza co sobotę referaty hebrajskie na różne tematy literatury i literatury hebrajskiej t. zw. Oneg Szabat itp. A chociaż nie rozchodzi się w tej chwili o ocenę całokształtu lub owocności dotychczasowej pracy, należy wspomnieć, że każdy zajmujący się ruchem hebr. w Tarnowie przynajmniej musi, iż każdorazowo Zarząd „Tarbutu” czynił wszystko, co było w jego mocy, i że też nie mało działał na tem polu.

I zdawałoby się, że nauczyciel hebr., pionier odrodzenia narodowego i powołany krzewiciel języka hebr. będzie stał w pierwszych szeregach na polu hebraizacji i szerzenia kultury narodowej wśród społeczeństwa i szerokości mas żyd., tak jak bywało i byszość na wszystkich narodów. Wypadłoby, aby nauczyciel hebr. korzystał z pomocy ofiarowanej mu ze strony „Tarbutu” i wraz z nim zrobił wszelkie wysiłki w kierunku popularyzowania języka i kultury hebr. i zdobywania szerszych mas społeczeństwa dla tak istotnego zadania naszego odrodzenia. Niestety jednak w imię prawdy musi się stwierdzić, że dotychczas z całego grona profesorów i nauczycieli hebr. w Tarnowie tylko jeden przeszedł na „Tarbutu”, reszta natomiast stoi całkiem zdala i z zadowalającą biernością zachowuje się wobec wszystkich poczyną „Tarbutu”. Niezliczone razy zwracał się Zarząd „Tarbutu” do pojedynczych profesorów gimn. hebrajskiego, prosiąc o współpracę, lecz jak dotychczas niestety bezskutecznie.

Bezsprzecznie, praca w szkole wymaga od nauczycieli dużo czasu i wysiłku, nie zwalnia ich to jednakże od pracy pospolitej, od obowiązku przyznienia się do wzmocnienia i spotęgowania ruchu hebr. na ulicy żyd. i od współpracowania nad wzbudzeniem ogólnego zainteresowania dla naszej kultury. Już sama pasywność nauczycieli hebr. wzbudza smutek i myśli i działa destruktywnie. Poczci mamy się ludzi. O ile nie służyliśmy przynajmniej częściowo życia żyd. to i praca w szkole będzie bezowocna, beznadziejna i niepotrzebnym balastem mózgowym dla łączącej języka młodzieży. Dziecko żyjące w otoczeniu niehebrajskim, widząc wokół brak zainteresowania dla języka w języku hebrajskim, nie wyższe się nigdy w tym języku a opuściwszy bramy szkolne nawet go zapomni. Koniecznym uzupełnieniem szkoły hebrajskiej — już z punktu widzenia części p. wychowawczego — jest wzmożony ruch hebrajski na ulicy żyd. aż do zupełnego jej shebraizowania. W tym właśnie kierunku pracuje org. „Tarbut” — a obowiązek nauczyciela hebrajskiego jest w tym dopomagą.

Święto Morza.

14-letnie zaślubiny Polski z Morzem, społeczność Tarnowa obchodziła bardzo uroczysto.

W sobotę 17 bm. odbył się po ulicach miasta capistrzyński deszcz, który przed gmachem Starostwa odegrał rolę przedziwnego przytłoczenia.

W niedzielę 18 bm. odbył się nabożeństwo w kościele katedralnym i Nowej Synagodze. W Nowej Synagodzie nabożeństwo odbyło się w obecności przedstawicieli władz państwowych, samorządowych, wojskowych, Żydowskiej Gminy Wyznaniowej oraz Rabinatu. Modły odprawił nadkornik Resenblatt wraz z zwiększonym chórem synagogałnym pod batutą dryg. Kinstel. Okolicznościowe przemówienie wygłosił p. prof. Wachaj.

Po nabożeństwach odbyła się defilada oraz pochod ludności, do której przemówił z ganku budynku Starostwa p. prof. Wojciechowski, poczem orkiestra odegrała pieśni patriotyczne i hymn państwowy.

Pan rejent Ryblewski cofnął swoją rezygnację.

W związku z ustąpieniem p. Marszałkowski i zamianowaniem p. Milicza na stanowisku prezesa miasta, p. rejent Ryblewski cofnął swoją rezygnację i nadal piastuje funkcję prezesa Rady grodzkiej BBWR w Tarnowie.

trałnym przedsiębiorstwem handlowym Bliskiego Wschodu, a Dzięgółowi nawet powiada, Średniego i Dalekiego Wschodu.

Serie kupieckie i przemysłowe i rady wielu państw, czyniąca coraz lepiej to rozumieć. Świadczą o tem coraz okazałe rozbudowane i wystawione pawilony Egiptu, Anglii, Polski i całego szeregu innych państw i stoiska potężnych firm przemysłowych i handlowych krajów eurazjatyckich, imponujący pawilon wyrobów palestyńskich i sam wspaniały plac wystawowy, perła Tel Awiwu. Plac o powierzchni 4000 m. kw., leżący u zbiegu trzech wielkich i pięknych ulic, 12-metrową kolumną pośrodku, noszącą na sobie niemiętą żydowską flagę z uskrzydłonym wieblębem, godłem targów z połączonym kompleksem wystawowym „Toceret Haare” u końca wspaniałej Alei Wjazdowej stanowi też centrum targów. Obok niego rozprzestrzenia się dalszy teren wystawowy o powierzchni 6000 m. kw. z pawilonem brytyjskim i Agencji Żydowskiej, z szeregiem pawilonów zagranicznych wystawców i wspaniałym zapleczem Morza Śródziemnego. Luna-park obok, wielkie tarasy, centralna cukiernia, miejsce krzyżujących się języków, cer, ras i interesów przedstawiają się ponownie nie tylko dla turystów, ale przede wszystkim dla kupca i przemysłowca, który za pośrednictwem ruchliwych targów telawskich nawiązuje stosunki handlowe z samą Palestyną i kompleksem krajów o 50 milionach ludności i importie towarów na 80 milionów angielskich funtów.

Jest to, jak wiadomo, zasięg handlowy, równający się zapotrzebowaniu rocznie Indii z ich 350-milionową ludnością i Chin z załudnieniem o 100 milionów więcej. Nado nawiązuje wystawca stosunki z krajem, importującemu rocznie towarów na 15 milionów palestyńskich na osobę, gdy import Niemiec wynosi 5 pój, a Francji 8.

Kraj ten, Palestyna, posiada wielką chłonność i pojemność tórową, a stosunki wschodnie, a nawet europejskie, prost obzrymą. Niepoddani więc to moment w kalkulacji wystawców.

Jak z tego zestawienia widać, pośredniczą „Targi Lewantyńskie” w ekspansji gospodarczej wszystkich wystawców. Toż w rozumieniu i w interesie swego eksportu wzięły w roku 1932 24 kraje udział w wschodnich targach, gdy w tym samym roku targi lipskie, w czasach przedhitlerowskich słynne, skupić zdołały tylko 21 krajów. Obecnie zapowiada

Rada Nadzorcza, Zarząd i Pracownicy Związku Kredytowego wyrażają szczerze współczucie kierownikowi naszej instytucji p. Nebenzahlowi z powodu zgonu niedożałowanej pamięci jego Brata bp. Ignacego Kellera.

Kierownikowi Związku Kredytowego WPanu Nebenzahlowi wyrażam głębokie współczucie z powodu zgonu bp. Brata.

Dr Chomel

WP. kierownikowi Nebenzahlowi wyrażam szczerze współczucie z powodu zgonu bp. Brata.

Wolf Götztler

Rada Nadzorcza, Zarząd i Pracownicy Związku Kredytowego składają Rodzinie Zmarłego bp. dyr. Sieglera wyrazy głębokiego współczucia.

Z powodu zgonu bp. dyr. Leona Sieglera wyrażamy pozostałej rodzinie szczerze współczucie.

Wolf Götztler

אנו מבינים בזה את רשית התהפוחות בעצם הדבר של חברינו א"ל יואל בלומברג מות מליח אדם יע

עבורם לטובת ריכוזנו ימצא נחלים
אורות יהודיים בטרנס
התהדרות יערי יהודיים בטרנס

Z ruchu esperanckiego.

Świat esperancki doznał znowu bolesny cios. Zaledwie miesiąc dwa miesiące od chwili zgonu Feliksa Zamenhofa, najstarszego brata Twórcy Esperanto, gdy to w dniu 7 lutego br. zmarł nagle na udar serca drugi brat Mistrza — Dr med. Leon Zamenhof.

Był on jednym z pierwszych twórców oryginalnej poezji esperanckiej, jako autor zbioru poezji p. t. „Mia Iro”. Był też jednym z założycieli „Polskiego Towarzystwa Esperantystów” w Warszawie w roku 1904 i polczył wielkie zasługi dla ruchu esperanckiego. To też jego zgon dotknął boleśnie wszystkich esperantystów świata.

W pogrzebie, który odbył się w dniu 9 lutego, wzięły udział wszystkie organizacje esp. i delegaci z prowincji.

Cześć pamięci cichego bojownika wielkiej idei!

Zebrań członków Tarnowskiego Towarzystwa Esperantystów odbędzie się w piątek dnia 23 bm. punktualnie o godzinie 7.30 wiecz. W programie konkurs na najpiękniej opowiedzianą nowelę w języku Esperanto.

P. Artur Rand złożył na K. K. L. za przegrany zakład z p. Rutą Giesel 5. zł.

się udzielił wspaniale i d. dnia na dzień przybywa coraz więcej wystawców i pawilonów.

Licząc się z tym napływem i zainteresowaniem przyciągniętym do targów, coraz to nowe tereny wystawowe coraz nowe gmachy i stoiska, dając zatrudnienie w chwili obecnej 500 robotnikom, a niebawem całemu tysiącowi. We wszystko to ma również da samej Palestyny potężne znaczenie gospodarcze, że na targach tych zyskują wszyscy mieszkańcy Palestyny i rząd mandatowy nie ulega wątpliwości. Wykazują to dobitnie cyfry z roku 1932, przedstawiające obroty handlowe 821 firm, które uczestniczyły w pierwszych Targach Lewantyńskich.

My Żydzi mamy poza stroną handlową, z targami ściśle związaną, nadto aspekt ideowy. Otóż z przyjazdem na Targi, jak słusznie podkreśla Dzięgół, łączymy możliwość zwiedzenia kraju, za którym tęskni cały bezwzględnie naród. Używamy więc możliwość poczynienia planowych inwestycji, w Palestynie aż tak się rentujących, a to w okresie, kiedy skutkiem kryzysu obserwujemy wszędzie ucieczkę kapitału i jego gospodarzą szkodliwą tezauryzację. Nado spełniamy misję kulturalną — zapraszając ludu Wschodu do zdobywania techniki europejskiej produkcji i sposobami jej racjonalnej konsumpcji, zaoszczędzając przytem przez wystawienie tych produktów całej reszcy kupców wschodnich dalekich i męczących podróży handlowych.

W świetle powyższych wywodów, opierających się na ściśle dane, pochodzące z prasy targowej, z Palestyny i Bliskiego Wschodu i wyników z targów poprzednich, staje się zrozumiałem, że i Żydzi polscy, powołani na Targi Lewantyńskie, wzięć walny udział. Żydostwa nasze na bowiem do targów drogę utrwalił przez polski pawilon, organizowany przez polsko-palestyńską Izbę handlową w Warszawie i palestyńsko-polską w Tel Awiwie, przez polską linię okrętową, przez PKO, konsulat i inne liczne placówki dyplomatyczno-gospodarcze, polsko-palestyńskie i palestyńsko-polskie. Otworzył się zarazem w ten sposób Polsce droga dla gospodarczej ekspansji na Bliski Wschód, co stanowiło by niewątpliwie korzyść gospodarzą tak dla państwa jak i kupiectwa. Na wszystkie te momenty chciałbym jako profesor przedmiotowi „Palestyna i Bliski Wschód” i dyrektor szkoły handlowej, zwrócić uwagę zainteresowanych się i czynników, albowiem widzę naprawdę wielkie możliwości dla gospodarczej inicjatywy kupiectwa żydowskiego w Polsce. Dr Samuel Stendig

BRIDGE-DANCING

Początek o godzinie 9-iej wieczór.
Strój dowolny. Różne niespodzianki.
Wstęp 99 gr.

Targi Lewantyńskie.

(Jarid Hamizrach — Levant Fair).

W Tel Awiwie odbędą się w roku 1934 wiosenne targi, złożone z rzędu, a jako to „Targi Lewantyńskie” drugie z kolei. Otwarte zostaną przez Wauchopę'a i Dzięgółę 28 kwietnia, a zamknięte 26 maja. Jak donosi prasa, obecni prawdopodobnie będą na otwarciu prezydent Jędrzejewicz i minister handlu i przemysłu. Zmiejmy, którego dziełem jest pawilon i wystawa polsko-targowa.

Kaj słusznie pisze A. Evserov, dyrektor targów, nie doceniano dotąd znaczenia tego przedsięwzięcia. A jednak skupia w sobie wiele, bo dopiero 85-tysięczny Tel Awiv nie ma komunikacji i handlowe takich krajów, jak Egipt i Syria, Transjordanja i Hedżas, wielka Arabia, Irak i Syria, Persja i Turcja, Cypr i Grecja, tworzących razem kompleks t. Bliskiego Wschodu, sąsiadującego z Palestyną bezpośrednio i pośrednio. Misto to skupia naprawę drogę lądową, morskie i lotnicze, a leżąc w potężnej drogi do Londynu do Indji, stanowiąc prawdziwy pomost między Wschodem a Zachodem. Nado ma dogodny, nowy port Hajfe, miasto przyszłości Palestyny, które w miarę, jak Egipt się usamodzielniał i Port Said strategicznie ustąpi na plan drugi, dojdzie do znaczenia międzynarodowego, jak wielkie porty europejskie.

Biorąc te dane pod uwagę dojdziemy do przekonania, że zainteresowanie się targami lewantyńskimi tym tyłu państw, rozbudowa tyłu stoiska i pawilonów, leży w dobre zrozumiałym interesie kupiectwa europejskiego, szukającego okna wpadowego na Bliski Wschód, jako na niewyziwany dotąd teren zbytu europejskiej produkcji przemysłowej. Sama również rosnąca i coraz bardziej się rozbudowująca Palestyna, nie może w chwili obecnej zaspokoić swojego zapotrzebowania wewnętrznego z powodu małej stopniowo wytwórczości krajowej. Mając europejskie potrzeby standard od tej, stanowią zatem już sama dla siebie teren importu wielu fabrykatów i półfabrykatów krajów europejskich. Nado ważnym jest jeszcze to, że kraje Bliskiego Wschodu, pomijając na razie Daleki Wschód, a nawet Wschód Średni, są potężnym konsumentem, którego Tel Awiv może łatwo stać się dostawcą bezkonkurencyjnym.

Z tego więc punktu widzenia, z aspektu gospodarczego wychodząc, przybierają Targi Lewantyńskie na znaczeniu międzynarodowym. Stają się więc cen-

Wstęp 99 gr, dla pp. Akademikow 15 gr

Dział sportowy.

W niedzielę dnia 18 bm. przedpołudniem odbyły się wielomiejstowe zawody tenisa stołowego o puchar przechodni, ufundowany przez p. Józefa Fasta.

Lwów—Tarnów 3:2.

Ze Lwowa wygrali Feder, Flug i Katz, zaś z Tarnowa Gutek (z mistrzem Lwowa), Klein Szymon (z wicemistrzem Polski). Wszystkie partie rozegrano w trzech setach. Wygraną Lwowa można uważać za szczególną.

Lwów—Kraków 3:2.

Ze Lwowa wygrali, Lwöwhezer, Feder i Flug, z Krakowa Stefaniuk i Ohrenstein.

W tym samym dniu popołudniem odbyły się międzyokręgowe zawody o puchar przechodni, ufundowany przez redaktora Aleks. Chocnera.

Kraków—Lwów 4:3.

Z Krakowskiego okręgu wygrali Gutek, Klein i Czarny (ze Samsonu) i Ohrenstein (Hakoah Kraków), zaś z okręgu lwowskiego Gutek, Lwöwhezer i Kauf. Do Lwowa powołał puchar J. Fasta, a do Krakowa puchar red. Aleks. Chocnera.

Najlepszymi zawodnikami turnieju okazali się Gutek, Klein, Lwöwhezer, Stefaniuk i Ohrenstein.

Równocześnie rozegrano eliminacyjne zawody jednostkowe do mistrzostw Polski między zawodnikami Tarnowa Gutek, Siwy, Klein i Schmidt, a zawodnikami Krakowa Stefaniuk, Majerczyk, Rösner i Süssmann. Gutek i Klein wygrali wszystkie partie, Siwy 3 wygrane i 1 przegraną.

Wobec powyższego — do mistrzostw jednostkowych Polski dopuszczeni zostaną Gutek i Klein ze Samsonu, którzy mają kolosalne szanse do zdobycia czołowych miejsc.

Popis taneczny.

Przy licznie zebranej publiczności odbył się 17 bm. w sali „Sokoła” półroczny popis taneczny uczennic Instytutu Muzycznego w Krakowie, Filja w Tarnowie, pod kierownictwem p. Wąsowicz-Szmajsonowej. W pierwszej części programu wykonywały dzieci bardzo miłe i pomyślowo ułożone tańce i t. p., Zegar staroswiecki”, „Zegar w pokoju dziewczynki” i „Stary zegar ratuszowy”.

Po pauzie przeprowadziła p. Wąsowicz-Szmajsonowa z większymi dziewczynkami 10 minut lekki pokazowy, w zakres której weszły ćwiczenia techniczne, umuzykalniające i taneczne. W prowadzeniu lekcyj wykazała kierownicza dużo zrównowagi, rutyny i energii.

Dalszą część programu wypełniły tańce solowe p. Wąsowicz-Szmajsonowej oraz tańce zespołowe uczennic starszych. Bardzo ciekawe było studium taneczne p. Wąsowicz-Szmajsonowej bez muzyki p. t. „Rytm taneczny”, w którym wykazała bardzo dużo muzyczności. Bez zarzutu wykonywała uczennice „Taniec węgierski” (muz. Brahmsa) oraz „Rytm pracy”. Tak tańce solowe p. Wąsowicz-Szmajsonowej, jak i „Rytm pracy” były na scenie tarnowskiej cenniejsze wypełnienie norem. Ogólnie podobała się budząca wesołość na sali z werwą i humorem wykonana przez uczennice „Polka komiczna”. Ostatni numer programu, wykonany przez p. Wąsowicz-Szmajsonową z zespołem p. t. „Motywy ludowe” (muz. Madurwicz) spotkał się z gorącym uznaniem publiczności i musiał być powtórzony.

Akompaniowała bardzo dobrze p. prof. J. Sznajdrowa.

Pomyślowe i barwne kostiumy wykonane zostały według projektów p. Wąsowicz-Szmajsonowej.

Czy bojkot funduszy narod. przez rewizjonistów?

Zbieraliśmy na ślubie p. Kleinkopfa na fundusz K. K. L. — zwróciliśmy się do wielu rewizjonistów z prośbą o złożenie duku, na co dostałimy następującą odpowiedź: „Nie popieramy Keren Kajemeth, nie przyjdzie przez K. K. L., to mu wyluszczy my powody naszego stanowiska...”

Prosimy więc Przewidyj Organizacji rewizjonistycznej o wyjaśnienie, czy rewizjoniści bojkotują Keren Kajemeth.

A. Bajer, Sz. Salamon.

Zgromadzenie publiczne.

Staraniem organizacji „Mizrachi” w Tarnowie odbyło się w sobotę dnia 17 bm. w Beth Hamidrassu wielkie zgromadzenie publiczne, na którym rabini Halperin i Klieger z Krakowa wygłosili piękne przemówienia na temat odbudowy Palestyny religijnej, przyczem mowcy wzywali do ofiar na rzecz funduszu mizrachistycznych.

Wybory do Kahatu.

Jak się dowiadujemy od dłuższego już czasu zapowiedziane i wciąż odraczane wybory do Rady Żydowskiej Gminy Wyznaniowej odbędą się w drugiej połowie kwietnia 1934 r.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor Chaim Friedman.

חיי משולח מנות!

Likiery Baczewskiego, spirytus rektyfikowany do picia oraz wszelkie inne napoje alkoholowe

PO CENACH KRZYŻYSOWYCH!

poleca Firma KÖRBER

„VITAMIN“

Handel delikatesów. — Wałowa 6.

Kahalna komisja wyborcza zatwierdzona.

Jak już wiadomo Aguda czyniła starania, by władza nadzorcza nie zatwierdziła składu kahalnej komisji wyborczej. Te ustalenia Agudy zakończyły się zupełnym fiaskiem, gdyż władza ignorując zupełnie żądania Agudy, zatwierdziła wybory komisji wyborczej do Kahalu.

Ukonstytuowanie się komisji wyborczej odbędzie się w niedzielę 25 bm.

Strejk demonstracyjny.

Zgodnie z uchwałą centralnych komitetów związków zawodowych odbył się w poniedziałek 19 bm. od godz. 10 do 10:30 przedpoł. strejk demonstracyjny robotników tarnowskich na znak solidarności z robotnikami austriackimi, walczącymi o wolność i demokrację.

W czasie strajku odbyło się w różnych dzielnicach miasta 6 zgromadzeń, na których przemawiali p. Dr. Chłoczowski, Sit, Nowak, Dr Merz, Batist, Sukman i inni.

Fundusz taneczny Zakładu sierot żydowskich.

P. Herman Fluhr składa 10 Zł i wzywa do złożenia odpowiedniej kwoty pp. Izidora Eisena, Józefa Müllera i Dra Holzera.

P. Dr Schenkel składa 5 Zł i wzywa do złożenia odpowiedniej kwoty pp. Dra Maurycego Sińskiego i Eljasza Ungera.

P. Beniamin Katz składa 5 Zł, Dr Muskatentblith 5 Zł, Dr Fenichel 5 Zł.

KRONIKA.

Bnej Sjon. W sobotę 24 lutego o godz. 5 Sprawozdanie z Konfer. Krajowej złożył tow. Józef Lauterbach.

Poniedziałek 26 bm. godz. 7:15 wiecz. — kurs języka hebrajskiego, prow. tow. G. Starkmanówna. O godz. 9 w. kurs średni hebrajskiego.

Wtorek 27 bm. o godz. 7:30 w. historia sjon. O godz. 8:30 wiecz. posiedzenie zarządu.

Sroda 28 bm. o godz. 9 wiecz. Kurs średni hebrajskiego.

Akademicki Związek Ogólny-Sjon. „Haszchara” (Snif Bnej Sjonu) piątek dnia 23 bm. o godz. 7:15 wiecz. — Aktualia sjonistyczne, prowadzi kol. I. Feivel.

Sobota dnia 10 bm. o godz. 5 popoł. — Plenar. ka wspólnie z Bnej-Sjonem.

Poniedziałek dnia 26 bm. o godz. 7:45 wiecz. Seminarium historii sionizmu, prow. kol. J. Lauterbach.

Czwartek dnia 29 bm. o godz. 7 wiecz. — Kurs języka hebrajskiego.

Org. „Hanoar Hachlioni” przygotowuje 2 okazji Purim wielki wieczór literacko-dramatyczny z nadzwyczaj bogatym programem. Blizsze szczegóły w następnym numerze.

Oneg Szabat. W piątek dnia 23 lutego br. o godz. 8 wieczór odbędzie się w lokalu Org. Kobiet Zyd. „Wizor”, Goldhamera 5/II. Oneg Szabat z reżysersk. A. Weinberga n. t. „Hachasidut belor chalcu linie jachasit”.

Org. „Tarbut” przypomina ponownie zainteresowanym, by nadstawił swe utwory do „Żywego dziennika”, „Hamechucal”, który będzie odczytany na wieczornym purimowym, od dnia 26 lutego br. na ręce tow. A. Weinberga, dr. Krakowska 20/I.

Wizor. We wtorek 27 bm. odbędzie się „Herbatka” w sali „Astorja”. Referat p. Weinbergowej n. t. Eliszawej i jej twórczość w literaturze hebrajskiej.

Hechaluc-Pionier. W sobotę 24 bm. o godz. 2:30 popoł. odbędzie się w lokalu przy ul. P. Marji 8 referat n. t. „Kibuc Aseri szel Haszomer Hacaui w Palestynie”. Referuje członek Rady Naczelnej Org. „Haszomer Hacaui”, Jaakow Hajns.

Org. Bruria. W sobotę 24 bm. o godz. 2 pop. w lokalu przy ul. Sz. Duchia 9 wygłosi referat p. Gładows n. t. „Znaczenie kobiety żydowskiej w odbudowie Palestyny”.

„Stronnictwo Państwa Żydowskiego” ul. Nowa 13 wzywa wszystkich członków i sympatyków do wykupienia talonów „Mas Milligat” wydanych przez Egrekutywę światową, w ciągu najbliższych dni, gdyż akcja kończy się w pierwszej połowie marca. Talony można nabywać u posiadaczy bloków, lub w sekretariacie przy ul. Nowej 13.

Zarząd Nowej Synagogi

chcąc zapoznać szersze sfery obywatelstwa żydowskiego z najnowszymi utworami muzyczno-religijnymi, wykonanymi przez nakanfora p. Rosenbaltia, ustanowił chór pod batutą dyrygenta p. Kinstlera, postanowił poczynić od najbliższej soboty ogłoszać sale program modlitwy.

W piątek dnia 23 lutego br. modlitwa rozpocznie się o godz. 5:26 i odpiewane zostaną 1) Lecha dodi. 2) Weszomru.

W sobotę dnia 24 lutego br. modlitwa rozpocznie się o godz. 8:30 rano i odpiewane zostaną 1) Tisburach. 2) Szachris-Kidusza. 3) Mussat-Kidusza.

Hechaluc Hamdinati. W sobotę dnia 24 bm. o godz. 3:30 popoł. odbędzie się Walne zgromadzenie członków z nast. porządkiem dziennym: 1) Zagajenie. 2) Referat n. t. Droga chalcu narodowego. 3) Referat n. t. Rola Hechaluc Hamdinati w Stronnictwie Państwa Żyd. 4) Dyskusja. 5) Wybór Hachnagi. 6) Zamknięcie. Czynne i bierne prawo wyborcze przysługujące członkom zadeklarowanym.

Związek Sjonistów-Rewizjonistów. W niedzielę 25 bm. od godz. 3:00 do 7:00 popołudniem odbędzie się wybory na Konferencję Krajową. Komisja Wyborcza urzęduje w powyższych godzinach w klubie im. Maksu Nordaua (hotel City).

Staraniem Sekcji Dram. przy org. „Buslaja” w Tarnowie zostanie odegrana w sobotę dnia 24 bm. w lokalu Hitachud Poale-Sjon ul. Goldhamera 8 sztuka p. t. Józef w Egipcie. Początek punkt o godz. 9:15 wiecz. Dochód przeznaczony na cele kulturalne i oświatowe. Bilety przy kasie od godz. 7 wiecz.

Z. T. G. S. „Samson” w Tarnowie urzęduje d. 3 marca br. w salach hotelu „Bristol” wielką zabawę purimową.

Komitet przygotowuje jak szereg atrakcyj. między innymi wybór królowej Estery i dwóch dam dworu, 2 orkiestry, kabaret, bazar, bar.

Strój spacerowy, maski i stroje cienie widziane. Reklamacje zaproszenia, przyjmują się codziennie w lokalu wspaniałym ul. Zabińskiego 8.

Czytelnia Sion. Hitachud Poale-Sjon ul. Goldhamera 8 urzęduje w czwartek (Purim) dnia 1-go marca br. we wszystkich salach „Wielki Dancing Purimowy”. Pierwszorzędny Jazz. Stroje dowolne. Początek o godz. 9 wiecz.

Zakład sierot żyd. urzęduje w sobotę dnia 24 lutego br. w kawiarni Kirscha Bridge-Dancing. Strój dowolny. Różne niespodzianki. Początek o godzinie 9-tej wiecz.

Kto przez przeoczenie nie otrzymał zaproszenia, zechce zgłosić się po takowe w kancelarii WP. Dra Goldberga.

Baloniębieśka Noc Purimowa odbędzie się 3 marca br. o godz. 9-tej wiecz. w czterech salach hotelu City, staraniem Czytelni im. Maksu Nordaua. Dwie orkiestry, a mianowicie doskonały zespół Oporczyńskiego oraz jazzband Eisenbachów będą przygrywać przez całą noc. Sale pięknie udekorowane. Wybór Esterki i jak szereg pomyślowych konkursów. Reflektory! Koło szczytów Konkursa tanecznej.

Patronat I-szej klasy Gimnazjum Towarzystwa „Safa” Berur’a urzęduje w piątek dnia 23-go lutego br. w sali Org. Sjonistycznej przy ul. Goldhamera 3 Bridge-Dancing. Strój dowolny. Bilet we własnym zarządzie. Początek o godz. 9 wiecz.

Kto przez przeoczenie nie otrzymał zaproszenia, zechce zgłosić się po takowe u p. Reginy Fluhrowej, ul. Legionów, albo przy kasie.

Czy są doradcy? Jak już wiadomo, dnia 2 lutego dokonano włamania do mieszkania p. Dra Krukara przy ul. Krakowskiej Gdę po dokonaniu kradzieży złodzieje usiłovali zbiedz, nadszedł p. Dr Krukar. Bandyci dla uniemożliwienia posęgu uciekając, strzelali za sobą, co też ułatwiło im zniknięcie. Energiczne dochodzenia policyjne odniosły skutek i onegdaj bandyci w osobach Alfonsa Sumacza i Karola Kasprzaka zostali ujęci i oddani do dyspozycji władz sądowych, które prowadzą śledztwo w trybie doradczym. W najbliższym czasie zapadnie decyzja, czy Sumacz i Kasprzak staną przed sądem doradczym. Byłby to pierwszy sąd doradczy w Tarnowie.

Choroby zakaźne. W ostatnim tygodniu w czasie od 11 do 17 bm. 1934 r. zgłoszono na terenie miasta Tarnowa przypadków chorób zakaźnych: Błony 1, Polonicy 1.

Józef Müller

Przystąpił rewizor księgowy i tłumacz sądowy w Tarnowie, ul. Krasniskiego 5.

Zakładanie prawdziwych i uproszczonych ksiąg kupieckich, fabrycznych, bankowych, spółdzielczych i rolnych wszelkich typów oraz własnym systemem „KONTOPOL”.

w myśl kodeksu handlowego i rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 13. IV. 1932 roku (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 110).

Sporządzenie i kontrola bilansów w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1932 r.

Dz. U. R. P. Nr. 24, poz. 625.

Porady księgowe w związku z podatkami

Ekspertyzy w sprawach cywilno-karnych sądowych

Drukarnia I. Engelberga w Tarnowie